

II U 1188

-1- W.O.K. (8311)

Nazwisko: Katołowski Adolf

stopień: kapitan zawodowy przydział: 6 PAL

Rok urodz.: 1920. bez zawodu

Miejsce urodz.: w Wilnie ^{uczelnia}

8311

Ankieta

W jakich okolicznościach znalazłem się w ZSSR, gdzie i kiedy został aresztowany, czy był sądzony i jaki miał wyrok, w jakich więzieniach, obozach /punktach uwięzienia przebywałem.

Przy końcu października 1939 r. otrzymałem wiadomość od brata, który był w szpitalu w Warszawie. Brat tenże obecnie w szpitalu we Lwowie, ciężko ranny, i prosi o skierowanie przesyłać do niego Listy, wydanie Polki, jak wiadomo, były już wówczas okupowane przez wojska sowieckie. Nie było już wówczas pakt o przekazanie Polki dla Litwy. Wówczas zdecydowałem się na wy-

... ..

jechał do Suwa, do brata. Po kilkutygodniowym pobycie u niego, brat mój i jego żona wyjeżdżają / w sanatorium w Kurkowie 31, biał./ Wracając do Wilna, musieliśmy już teraz przekroczyć nowopowstałą granicę między ~~litewskimi~~ litewskimi a Łotwą / Wilno było po stronie litewskiej. Nie mogliśmy otrzymać dokumentów na legalne przejście granicy / swoboda sowiecka jest obywatelstwa i z zasady nie ma zatwierdzenia / zdecydowałem się już przejść nielegalnie, i zostałem na granicy zatrzymany przez sow. straż pograniczną, po czym przewieziony do więzienia w Baranowicach, traktowany jak normalny przestępca. Śledztwo może skończyć się na przesłuchaniu, fotografowaniu i odbiciu palców. Warunki w więzieniu były okropne. W celach, przeznaczonych na 3-4 ludzi, mieszkali 25-30 ludzi, równie - każdy był w tym, co miał na sobie - rękawice, płaszczyk, ubranie. Po kilku tygodniach funkcjonowania musieliśmy do więzienia w Dnieprze, gdzie pełnego dnia odrywać niepodzielnie - cały wyrost, i na tydzień wieszano,

głównym, że taki a taki został osadzony na 5 lat więzienia, z zesłaniem na roboty do kolejowych ośrodków pracy na północ, kasali mi się podpadł. Po tym „sądzie” zostałem wyznaczony na północ, do Kęstui A.S.R., do ośrodka pracy. Warunki w obozach pracy były okropne. Głód, zawrzenie, brak jakiegokolwiek ludzkiego miśskaltu, brak odzieży - wyciekało to powodowało masowe zachorowania na czerwonkę / szkorbut, których z braku lekarstwa i opieki ludzie nie wytrzymywali. Pomimo braku odzienia i ubrania, ludzi wyjeżdżano do roboty, nie mając kijów. O te kłótnie będzie pracować - gwałci nasilniczy i „politruki” - będzie praca nas, sądowny - i wycieka kasy przewidzianej jest do kary śmierci. Z wybuchem wojny Polaków odseparowano na specjalne, t.zw., „niepełne kotłowne” - gdzie byłoby musieli pracować po 14 i 16 godzin na dobę, pod nieudzielnymi warunkami, po kolacji w łóżku, pod opieką eskorty z praniem. O te kłótnie wyrabiałe normy, notował w łóżku przez noc, i narajutro

0
gdy nowy snów przychodzi do roboty, muszą
coraz z nową pracować dalej.

Po zawarciu paktu polsko-sowieckiego, staliśmy się
eminentni, ^{to} ~~my~~ ~~przebrano~~ ~~nas~~ ~~na~~ ~~roboty~~ ~~ponow~~ ~~prze~~
mierze, a i do statecznego wykonania.